

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29

เรื่อง ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ รหัสวิชา ว23102 เวลา 2 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ รวม 15 ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2
สาระที่ 1 ชื่อสาระ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ มาตรฐาน ว 1.1
ครูผู้สอน นางสาววิมล พรหมมะ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ว 1.1 เข้าใจความหลากหลายของระบบนิเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งไม่มีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ การถ่ายทอดพลังงาน การเปลี่ยนแปลงแทนที่ในระบบนิเวศ ความหมายของประชากร ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด

ว 1.1 ม.3/2 อธิบายรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตรูปแบบต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่เดียวกันที่ได้จากการสำรวจ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

- 1) สิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาวะพึ่งพากัน ภาวะอิงอาศัย ภาวะเหยื่อกับผู้ล่า ภาวะปรสิต
- 2) สิ่งมีชีวิตชนิดเดียวกันที่อาศัยอยู่ร่วมกันในแหล่งที่อยู่เดียวกัน ในช่วงเวลาเดียวกัน เรียกว่า ประชากร
- 3) กลุ่มสิ่งมีชีวิตประกอบด้วยประชากรของสิ่งมีชีวิตหลาย ๆ ชนิด อาศัยอยู่ร่วมกันในแหล่งที่อยู่เดียวกัน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ด้านความรู้ (K) นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตต่างชนิดกันที่อยู่ร่วมกันแบบต่าง ๆ ได้
- 2) ด้านทักษะ (P) นักเรียนใช้ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสิ่งมีชีวิตมาเชื่อมโยง เพื่ออธิบายเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต
- 3) ด้านเจตคติ (A) นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

4. คุณลักษณะผู้เรียน

4.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☐ อยู่อย่างพอเพียง	☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ มีวินัย	☐ รักความเป็นไทย	☒ ใฝ่เรียนรู้	☐ มีจิตสาธารณะ

5. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ ความสามารถในการสื่อสาร: นักเรียนสามารถสื่อสาร โดยการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งมีชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ

☑ ความสามารถในการคิด: นักเรียนสามารถคิด โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ แล้วลงความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์

6. สารการเรียนรู้

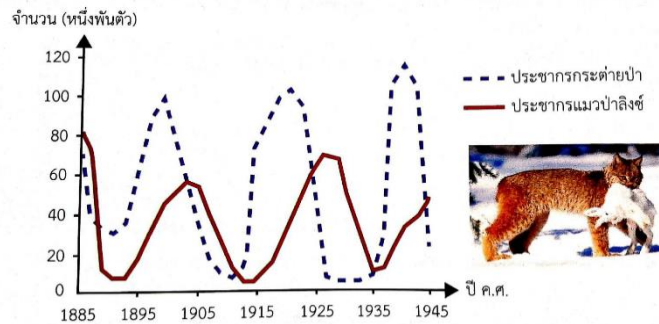
สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่อยู่ร่วมกันในระบบนิเวศจะมีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะต่าง ๆ สิ่งมีชีวิตบางชนิดได้ประโยชน์ บางชนิดเสียประโยชน์ และบางชนิดไม่ได้และไม่เสียประโยชน์ การที่สิ่งมีชีวิตสองชนิดมาอยู่ร่วมกันโดยต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์เรียกรูปแบบความสัมพันธ์นี้ว่า **ภาวะพึ่งพากัน (mutualism)** เช่น ปลาการ์ตูนกับดอกไม้ทะเล โดยปลาการ์ตูนใช้ดอกไม้ทะเลเป็นที่อยู่อาศัย หลบภัย และวางไข่ ส่วนดอกไม้ทะเลอาศัยปลาการ์ตูนไล่สัตว์น้ำชนิดอื่นให้เข้ามาใกล้ดอกไม้ทะเล เพื่อดอกไม้ทะเลจะได้จับสัตว์น้ำนั้น ๆ เป็นอาหาร หรือกรณีของไลเคน ที่เป็นการอยู่ร่วมกันของราและสาหร่าย โดยราจะได้รับสารอาหารจากสาหร่าย ส่วนสาหร่ายก็จะได้ความชื้นจากรา

การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตที่สิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งได้รับประโยชน์ ส่วนอีกชนิดหนึ่งไม่ได้และไม่เสียประโยชน์ เรียกรูปแบบความสัมพันธ์นี้ว่า **ภาวะอิงอาศัย (commensalism)** ตัวอย่างเช่น ปลาเหาฉลามกับปลาฉลาม โดยปลาเหาฉลามได้ประโยชน์จากเศษอาหารที่ปลาฉลามกิน ส่วนปลาฉลามไม่ได้ประโยชน์จากปลาเหาฉลามแต่ก็ไม่เสียประโยชน์แต่อย่างใด หรือกรณีของกล้วยไม้ป่าที่เกาะอยู่บนลำต้นของต้นไม้ใหญ่ โดยกล้วยไม้ป่าได้รับความชื้นและที่อยู่อาศัยจากต้นไม้ใหญ่ ส่วนต้นไม้ใหญ่ไม่ได้รับประโยชน์จากกล้วยไม้ป่าแต่ก็ไม่เสียประโยชน์เช่นเดียวกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตที่อยู่ร่วมกันในลักษณะที่สิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งได้ประโยชน์ แต่อีกชนิดหนึ่งเสียประโยชน์ โดยสิ่งมีชีวิตที่ได้ประโยชน์ เรียกว่า **ปรสิต (parasite)** ต้องอาศัยอยู่กับสิ่งมีชีวิตที่เสียประโยชน์ เรียกว่า **ผู้ถูกอาศัย (host)** ซึ่งส่วนมากสิ่งมีชีวิตที่เป็นผู้ถูกอาศัยจะไม่เสียชีวิตในทันที รูปแบบความสัมพันธ์นี้เรียกว่า **ภาวะปรสิต (parasitism)** ตัวอย่างเช่น เห็บบนตัวสุนัข โดยเห็บเป็นปรสิตได้ประโยชน์จากการกินเลือดของสุนัขเป็นอาหาร ส่วนสุนัขเป็นผู้ถูกอาศัยเสียประโยชน์จากการสูญเสียเลือดและอาจติดเชื้อโรคที่มาจากเห็บ หรือในกรณีของกาฝากที่อาศัยอยู่บนต้นไม้ กาฝากเป็นปรสิตใช้รากเจาะลำต้นของต้นไม้เพื่อดูดน้ำและอาหาร ส่วนต้นไม้เป็นผู้ถูกอาศัยเสียประโยชน์ โดยจะถูกแย่งน้ำและอาหาร

สิ่งมีชีวิตบางชนิดที่อยู่ในแหล่งที่อยู่เดียวกันจะมีการกินกันเป็นอาหาร ซึ่งฝ่ายหนึ่งจะได้ประโยชน์ ฝ่ายหนึ่งจะเสียประโยชน์ เรียกรูปแบบความสัมพันธ์นี้ว่า **การล่าเหยื่อ (predation)** โดยสิ่งมีชีวิตที่ได้ประโยชน์จากการกินสิ่งมีชีวิตอื่นเป็นอาหารเรียกว่า **ผู้ล่า (predator)** ส่วนสิ่งมีชีวิตที่เสียประโยชน์จากการถูกกินเป็นอาหารและเสียชีวิตลงเรียกว่า **เหยื่อ (prey)** เช่น สิงโตกัดควายป่า งูกับกบ โดยสิงโตและงูเป็นผู้ล่า ส่วนควายป่าและกบเป็นเหยื่อ

ในธรรมชาติเมื่อผู้ล่าเพิ่มจำนวนมากขึ้นจะทำให้เหยื่อซึ่งเป็นอาหารมีจำนวนลดลง หากผู้ล่ากินเหยื่อชนิดเดียวเป็นอาหารจะส่งผลให้ผู้ล่าขาดแคลนอาหารและเกิดการแข่งขันเพื่อแย่งอาหารระหว่างผู้ล่าด้วยกันเอง ทำให้ผู้ล่ามีจำนวนลดลง ดังนั้นจำนวนของผู้ล่าและเหยื่อในระบบนิเวศหนึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความสมดุลของจำนวนประชากรทั้งผู้ล่าและเหยื่อ ดังภาพ ซึ่งเป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนประชากรแมวป่าลิงซ์กับกระต่ายป่า โดยแมวป่าลิงซ์เป็นผู้ล่า ส่วนกระต่ายป่าเป็นเหยื่อ

ภาพแสดง กราฟแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนประชากรแมวป่าลิงซ์กับกระต่ายป่า

(ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นม.3 เล่ม 2 สสวท. หน้า 178)

จากภาพ จะเห็นได้ว่า ประชากรของแมวป่าลิงซ์มีความสัมพันธ์กับประชากรกระต่ายป่า เมื่อกระต่ายป่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นแมวป่าลิงซ์ก็จะเพิ่มจำนวนขึ้นตามไปด้วย เพราะมีอาหารอุดมสมบูรณ์ ในทางตรงกันข้ามเมื่อจำนวนกระต่ายป่าลดลงก็จะส่งผลให้จำนวนประชากรของแมวป่าลิงซ์ลดลงตามไปด้วย เพราะขาดแคลนอาหาร นอกจากนี้หากเกิดภาวะแห้งแล้งเป็นเวลานานหรือเกิดภัยพิบัติอื่น ๆ เช่น ไฟป่า น้ำท่วม ที่ทำให้จำนวนประชากรพืชของกระต่ายป่าลดลง อาจส่งผลให้จำนวนประชากรของกระต่ายป่าและแมวป่าลิงซ์ลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycles: 5Es) (2 ชั่วโมง; 120 นาที)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engagement) (10 นาที)

1) ครูนำเสนอบัตรภาพจำนวน 2 ภาพ แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ดังนี้

- ภาพที่ 1 แสดงผีเสื้อตอมดอกไม้ (ผีเสื้อกำลังช่วยผสมเกสรดอกไม้ ส่วนดอกไม้ให้น้ำหวานเป็นอาหารแก่ผีเสื้อ)
- ภาพที่ 2 แสดงไลเคนเกาะบนต้นไม้ (ไลเคนเป็นสิ่งมีชีวิต 2 ชนิด อาศัยร่วมกันระหว่าง ราและสาหร่าย ซึ่งจะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ ต้องอยู่ร่วมกัน)

ขั้นที่ 2 สำรวจและค้นหา (Exploration) (40 นาที)

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแต่ละรูปแบบและเตรียมการนำเสนอ ตามหัวข้อ โดยการจับฉลากเลือกหัวข้อดังนี้

- ภาวะได้ประโยชน์ร่วมกัน (protocooperation)
- ภาวะพึ่งพา (mutualism)
- ภาวะเกื้อกูลหรืออิงอาศัย (commensalism)
- ภาวะล่าเหยื่อ (predation)
- ภาวะปรสิต (parasitism)
- ภาวะแข่งขัน (competition)

ขั้นที่ 3 อธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) (40 นาที)

3) ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอสรุปรูปแบบความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแต่ละความสัมพันธ์ ให้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Elaboration) (10 นาที)

4) ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันแบบภาวะเป็นกลาง เป็นความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตที่ไม่เกี่ยข้องกันแต่อาศัยในระบบนิเวศเดียวกัน จึงไม่มีฝ่ายใดได้รับหรือเสียประโยชน์ เช่น ไล้เดือนกับเสือ ผีเสื้อกับลิง มดกับผึ้ง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluation) (20 นาที)

5) นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในแต่ละภาพที่โจทย์กำหนด

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 8.1 วัสดุอุปกรณ์: อุปกรณ์เครื่องเขียนและกระดานนำเสนอ
- 8.2 แผนภาพ: แสดงผีเสื้อตอมดอกไม้ และไลเคนเกาะบนต้นไม้
- 8.3 แบบฝึกหัด: แบบฝึกหัดทบทวนเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต
- 8.4 แหล่งเรียนรู้: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) สสวท. กระทรวงศึกษาธิการ

9. การวัดและการประเมิน

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน
1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตต่างชนิดกันที่อยู่ร่วมกันแบบต่าง ๆ (ด้านความรู้: K)	- ตรวจการทำแบบฝึกหัดทบทวนเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต	- แบบฝึกหัดทบทวนเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต	- ได้ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน ระดับคุณภาพดี ถือว่าผ่าน การประเมินด้านความรู้
2. การใช้ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล เพื่ออธิบายเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต (ด้านกระบวนการ: P)	- ตรวจจากการนำเสนอข้อมูลรูปแบบความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต เป็นรายกลุ่ม	- แบบประเมินทักษะการสื่อความหมายข้อมูล	- ได้ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน ระดับคุณภาพดี ถือว่าผ่าน การประเมินด้านกระบวนการ

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน
3. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ (ด้านเจตคติ: A)	- สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน	- เกณฑ์การประเมินความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นของนักเรียน	- ได้ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน ระดับคุณภาพดี ถือว่าผ่านการประเมินด้านเจตคติ

9.1 เกณฑ์การประเมินผลนักเรียน เกณฑ์การประเมิน (Rubrics Score)

ประเด็นการประเมิน	ค่าน้ำหนักคะแนน	แนวทางการให้คะแนน
การให้คะแนนตอบแบบฝึกหัดทบทวน	3	ตอบคำถามในแบบฝึกหัดทบทวน ถูกต้อง จำนวน 7-9 ข้อ
	2	ตอบคำถามในแบบฝึกหัดทบทวน ถูกต้อง จำนวน 4-6 ข้อ
	1	ตอบคำถามในแบบฝึกหัดทบทวน ถูกต้อง จำนวน 1-3 ข้อหรือไม่ถูกต้อง
การให้คะแนนการนำเสนอข้อมูลรายกลุ่ม	3	ผลงานมีรูปแบบน่าสนใจ มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด นำเสนอได้ชัดเจน เข้าใจได้ง่าย
	2	ผลงานมีรูปแบบน่าสนใจ แต่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดน้อย นำเสนอได้ชัดเจน
	1	ผลงานมีรูปแบบไม่น่าสนใจ มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดน้อย
การให้คะแนนความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	3	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตลอดทั้งคาบเรียน ไม่ก่อความวุ่นวายหรือปัญหาที่รบกวนการเรียนของผู้อื่น เช่น พูดเสียงดังโวยวาย ลุกเดินไปมา หรือชวนผู้อื่นคุยเล่น ขณะครูทำการสอน
	2	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นเป็นบางครั้งในคาบเรียน และก่อความวุ่นวายหรือปัญหาที่รบกวนการเรียนของผู้อื่น เช่น พูดเสียงดังโวยวาย ลุกเดินไปมา หรือชวนผู้อื่นคุยเล่น ขณะครูสอน
	1	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ทำให้เกิดความวุ่นวายหรือปัญหาที่รบกวนการเรียนของผู้อื่น เช่น พูดเสียงดังโวยวาย ลุกเดินไปมา หรือ ชวนผู้อื่นคุยเล่น ขณะครูทำการสอน

9.2 ระดับคุณภาพ

คะแนนรวมเฉลี่ย	3.00	หมายถึง	ดีมาก
คะแนนรวมเฉลี่ย	2.00 - 2.99	หมายถึง	ดี
คะแนนรวมเฉลี่ย	0.01 - 1.99	หมายถึง	พอใช้

ดังนั้น นักเรียนต้องได้คะแนนเฉลี่ยทุกประเด็นการประเมิน ไม่ต่ำกว่า 2.00 แสดงระดับ

คุณภาพ ดี ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในแผนการจัดการเรียนที่ 29

บันทึกหลังการสอน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนการสอนเรื่อง 29 ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. สรุปผลการเรียนการสอน

1. นักเรียนจำนวน.....คน ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ผ่านจุดประสงค์.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. สรุปผลตามรายจุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ (K)

.....
.....

2.2 นักเรียนมีความรู้เกิดกระบวนการ (P)

.....
.....

2.3 นักเรียนมีเจตคติ (A)

.....
.....

2.4 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....

2.5 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสุวิมล พรหมมะ)

...../...../.....

3. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายอนุสรณ์ สีลา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสันจำปา

ลงชื่อ.....

(นายปกาศิต อนุกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสันจำปา

รายวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (ว23102) หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

คำชี้แจง: ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องค่าน้ำคะแนนแต่ละด้านตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยประเมินตามเกณฑ์

(Rubrics Score)

[illegible]

เลข ที่	ชื่อ-นามสกุล/ รหัสนักเรียน	ด้านความรู้ (K)			ด้านกระบวนการ (P)			ด้านเจตคติ (A)			คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ
		ค่าน้ำหนักคะแนน			ค่าน้ำหนักคะแนน			ค่าน้ำหนักคะแนน				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1		
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
31												
32												
33												
34												
35												

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ

คะแนนรวมเฉลี่ย	3.00	หมายถึง	ดีมาก
คะแนนรวมเฉลี่ย	2.00 - 2.99	หมายถึง	ดี
คะแนนรวมเฉลี่ย	0.01 - 1.99	หมายถึง	พอใช้

ต้องได้คะแนนเฉลี่ยทุกประเด็นการประเมิน ไม่ต่ำกว่า 2.00 แสดงระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปเท่านั้น
ถึงจะผ่านการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด

ผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

ผู้เรียนที่ ผ่าน ตัวชี้วัด

มีจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ผู้เรียนที่ ไม่ผ่าน ตัวชี้วัด

มีจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

1).....สาเหตุ.....

2).....สาเหตุ.....

3).....สาเหตุ.....

บัตรภาพแสดงผีเสื้อตอมดอกไม้และไลเคนเกาะบนต้นไม้

ภาพ ผีเสื้อตอมดอกไม้

(อ้างอิงจาก: <https://sites.google.com/site/lokkhxngphise/phiseux-kab-dxkmi>)

ภาพ ไลเคนเกาะบนต้นไม้

อ้างอิงจาก: <http://www.sarakadee.com/2011/03/01/lychen/>)

แบบฝึกหัดทบทวน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์: ให้นักเรียนเลือกคำที่เป็นรูปแบบของความสัมพันธระหว่างสิ่งมีชีวิต เติมลงไปใต้ภาพที่มีความหมายตรงกันมากที่สุด เพียง 1 รูปแบบเท่านั้น

Protocooperation	Mutualism	Commensalism
Parasitism	Competition	Predation

ภาพที่ 1: .....

ภาพที่ 2: .....

ภาพที่ 3: .....

ภาพที่ 4: .....

ภาพที่ 5: .....

ภาพที่ 6: .....

ภาพที่ 7: .....

ภาพที่ 8: .....

ภาพที่ 9: .....

เฉลยใบงานเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์: ให้นักเรียนเลือกคำที่เป็นรูปแบบของความสัมพันธระหว่างสิ่งมีชีวิต เติมลงไปได้ภาพที่มีความหมายตรงกันมากที่สุด เพียง 1 รูปแบบเท่านั้น

Protocooperation	Mutualism	Commensalism
Parasitism	Competition	Predation

ภาพที่ 1: **Mutualism**

ภาพที่ 2: **commensalism**

ภาพที่ 3: **Protocooperation**

ภาพที่ 4: **Parasitism**

ภาพที่ 5: **Predation**

ภาพที่ 6: **Competition**

ภาพที่ 7: **Mutualism**

ภาพที่ 8: **Commensalism**

ภาพที่ 9: **Parasitism**

